

STUDIU PEISAJ NATURAL, ANTROPIC ȘI CULTURAL

P.U.Z. Arealul Turistic al Munților Rarău

DATA ELABORARE

Iunie 2025

BENEFICIAR

**Județul Suceava prin
C.J. Suceava, Str. Ștefan cel Mare 36**

DENUMIREA ETAPEI

Etapa II- Studii de fundamentare

DENUMIREA STUDIULUI

STUDIU PEISAJ NATURAL, ANTROPIC ȘI CULTURAL

PROIECTANT GENERAL

S.C. ARIA URBANĂ S.R.L.

- *specialiști urbanism*

- *Urb. Radu Ștefan Andreescu - șef proiect*
- *Urb. Roxana Maria Andreescu*

UNIVERSITATEA
DE ARHITECTURA
ȘI URBANISM

Muntele Racău

Studiu de peisaj

FOAIE DE GARDĂ

Beneficiar

Județul Suceava

prin C.J. Suceava, Str. Ștefan cel Mare 36

Denumire proiect

STUDIU FUNDAMENTARE DE PEISAJ

P.U.Z. Arealul Turistic al Munților Rarău

Data elaborării

DECEMBRIE 2024

DU62/31273/13.11.2024

Proiectant general

Aria Urbană srl

Compartiment peisaj

Aurora

Echipa

urb. Radu Ștefan Andreescu

urb. Roxana Maria Andreescu

Verificat

asis. dr. urb. peisag.

Andreea Bunea

Aria Urbană

Urb. DOG

Arealul turistic al Munților Rarău

A. MACROPEISAJ

01	Forme mari de relief	pg. 2
02	Încadrarea Geologică	pg. 3
03	Încadrarea Peisajului	pg. 4
04	Ansamblul de Munți și Văi	pg. 5
05	Rețeaua/Plasa de localități	pg. 6
06	Masive montane	pg. 7

B. PEISAJ LOCAL

01	Arealul geomorfic Rarău-Giumalău	pg. 8
02	Profile geomorfologice	pg. 9
03	Apele Rarăului	pg. 10
04	Comunități locale A	pg. 11
05	Comunități locale B	pg. 12
06	Specificul arhitectural	pg. 13
07	Căi de comunicație	pg. 14
08	Accese în sit	pg. 15
09	Trasee montane	pg. 16
10	Obiective naturale - Pietrele Rarăului	pg. 17
11	Obiective Antropice	pg. 18
12	Pârția de schi Rarău	pg. 19

C. OBIECTIVE DE PEISAJ

01	Disfuncții	pg. 20
02	Indicații 1. generale/ Concluzii și recomandări	pg. 21
03	Indicații 2. proiecte	pg. 22
04	Indicații 3. concept	pg. 23

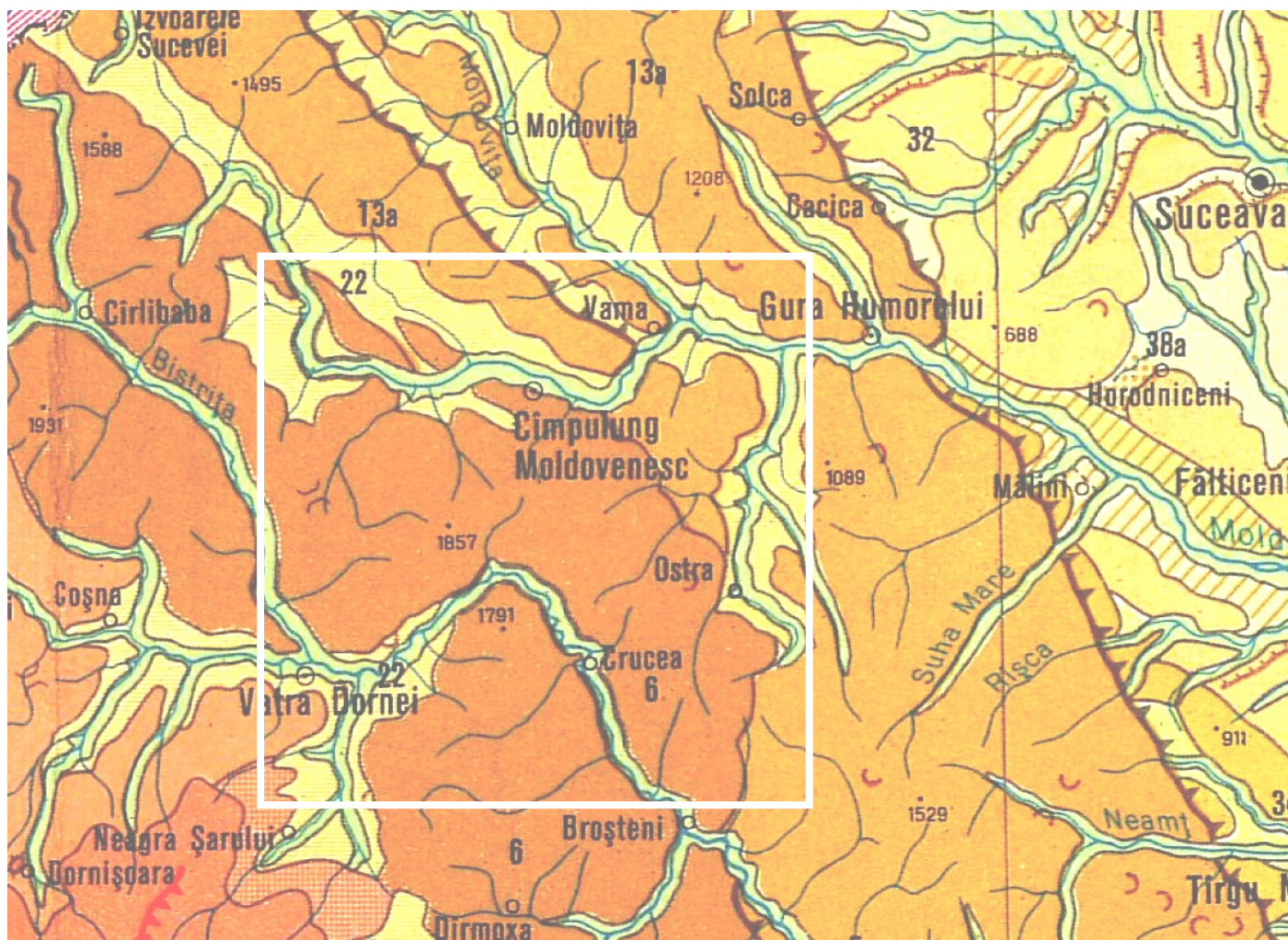
Muntele Rarău

Clima e de munte. Media temperaturii anuale este cuprinsă între 6-8°; iernile sunt din ce în ce mai aspre și mai lungi cunoscute de noi; verile răcoroase, ploile, care pe munții vecini cad între 800-900 mm anual, înăuntrul bazinului scad la 600-700 mm.

În partea de vest Muntele Rarău este limitat de cursul râului Colbu, care-l separă de Giumalău. La limita de nord a munților se află Obcinele Bucovinei, cu Obcina Mestecănișului și Obcina Feredeului, în lungul Văii Moldovei și depresiunea Câmpulung Moldovenesc. În est și sud-est munții sunt separați de Obcina Voroneț și munții Stânișoarei prin Slătioara, iar în sud se află munții Bistritei.

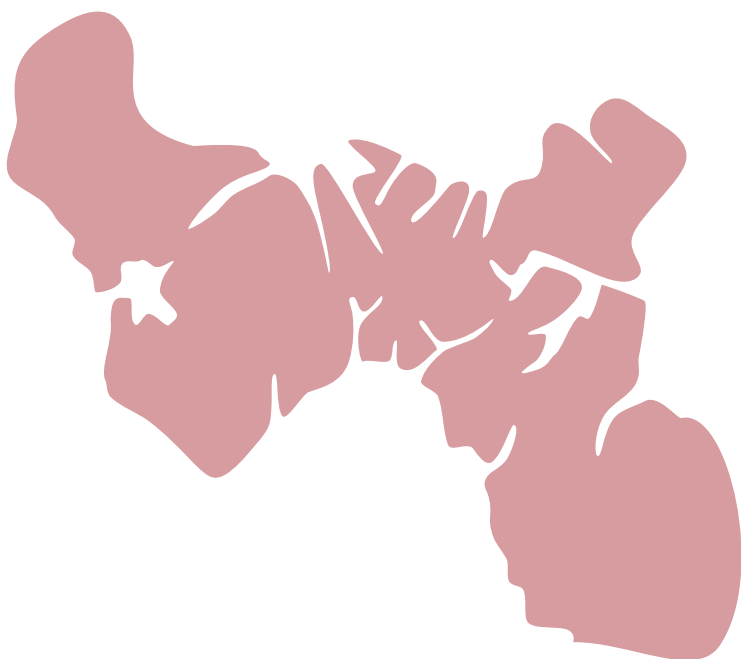
A.2 Încadrarea Geologică

Conform Hărții Geomorfice a Institutului de Geografie din 1976, Carpații Orientali de nord se împart în 2 grupe :

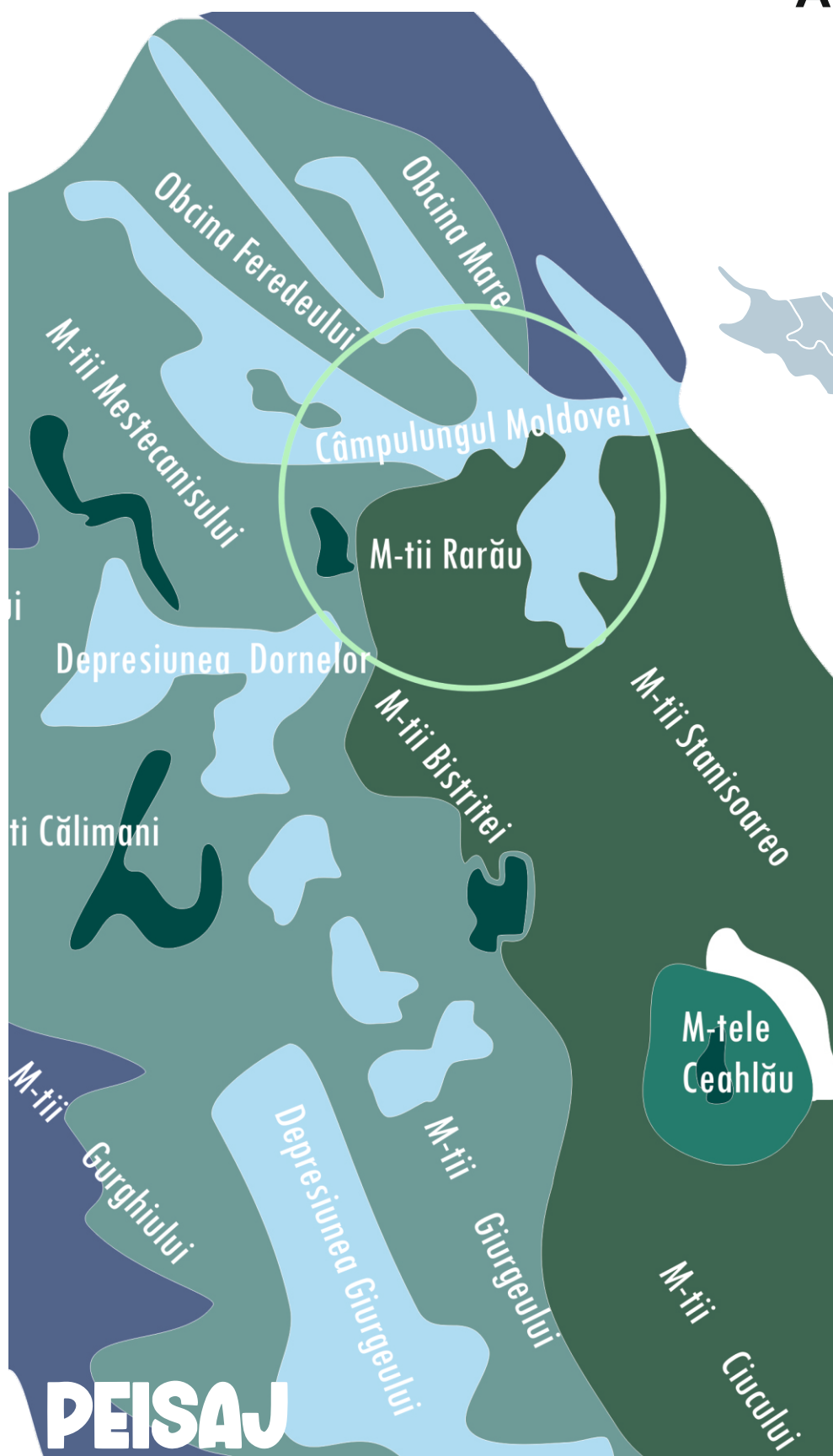
Munți fragmentați în culmi rotunjite, cu resturi de acoperire sedimentară sub formă de mărișoare proeminente (M-ții Mestecănișului, Suhardului, Giumală-Rarău, Bistriței și parțial M-ții Stănișoarei) dispuși către interiorul lanțului muntos și

Munți fragmentați în culmi prelungi, pe alocuri sub formă de mărișoare (Obcina Feredeului, Obcina Mare, Obcina Voroneț și estul M-ților Stănișoarei) dispuși către exteriorul arcului Carpat.

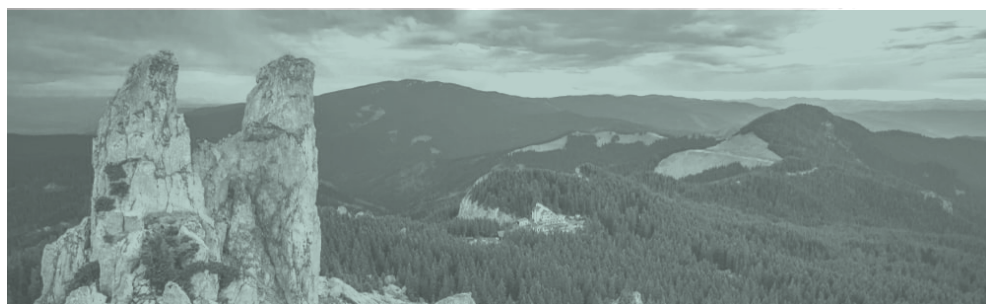

A.3 Încadrarea Peisajului

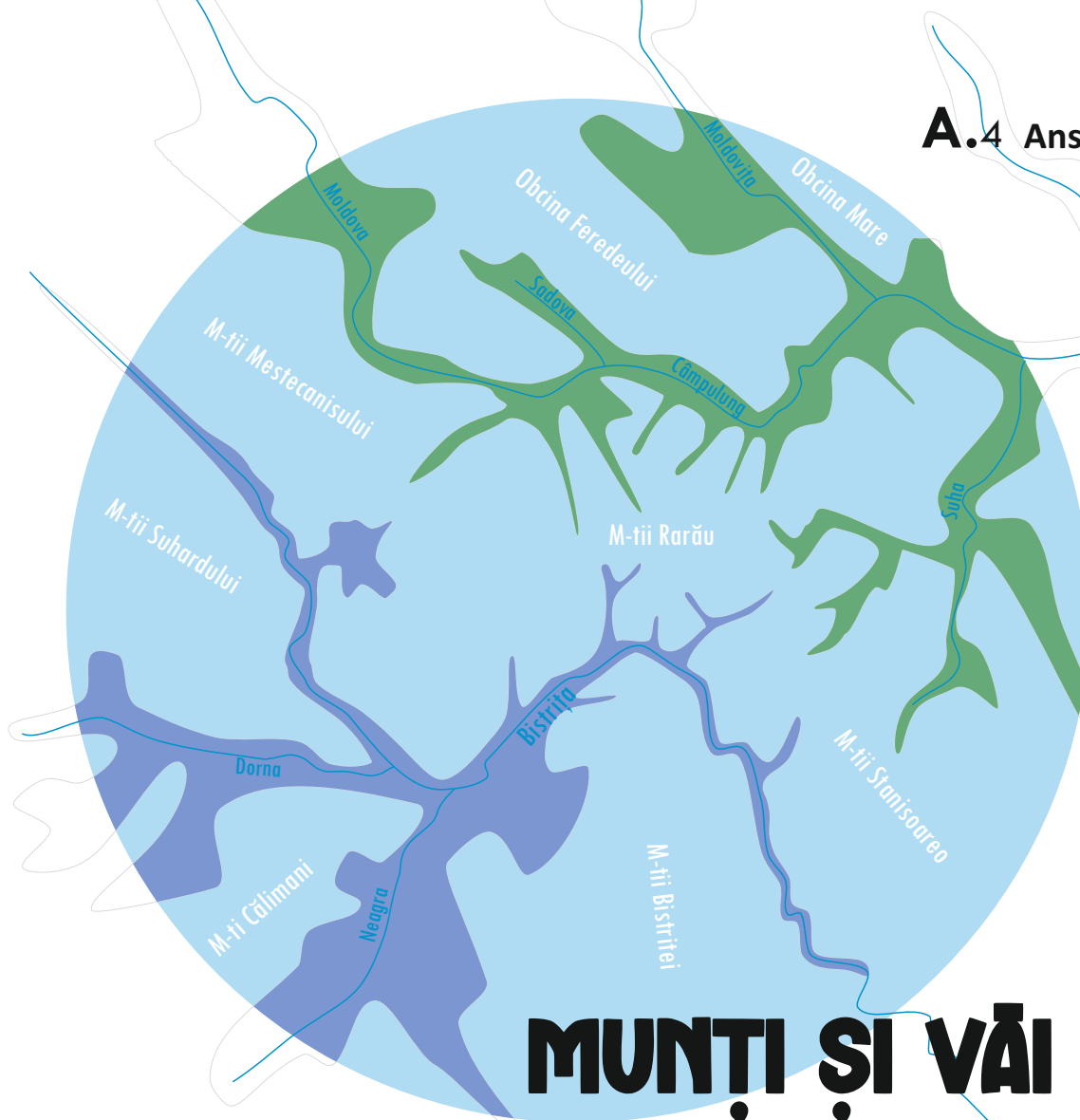
Munții Rarău sunt o grupă muntoasă a Carpaților Moldo-Transilvani, aparținând de lanțul muntos al Carpaților Orientali.

Din punct de vedere al peisajului (conform Hărții Peisajelor geografice din România - Ana Popova –Cucu) Arealul este cuprins **Munților sub influența climatului continental - Munți înalți și mijlocii cu - 19. păduri de molid, pe alocuri pin și** se învecinează la nord și est cu munți înalți cu creste și relief glaciar (Obcinele - tufărișuri și pajiști subalpine), și Culoarul depresionar Câmpulungul Moldovei.

A.4 Ansamblul de Munți și Văi

La o privire mai largă asupra regiunii montane se observă cele două ansambluri depresionare amplasate de-o parte și de alta a cordonului montan Mestecăniș-Rarău-Stănișoara.

Pe de o parte râul Bistrița izvorâtă din M-ții Rodnei, curge de la nord-vest la sud-est, se strecoară ondulat printre masivele montate, drenează mica depresiune a Mestecănișului și ocolește extinderile Giumalăului.

Sub Vârful Bămărelu cursul Bistriței adună larg pe partea dreaptă mai multe de cursuri de apă: Dorna Neagră, Arin, Ortoaia și Rușca.

Odată alimentată cu apele care drenează populata depresiune a Dornelor, Bistrița parcurge cea mai dificilă secțiune a traseului : Cheile Zugrenilor.

Aici apele înghesuite ale Bistriței se strecoară printre masivul Giumalău, Muntele Pietrosu și Bîrsa Neagră la vărsarea Colbului printre versanții abrupti și îmbrăcați de molizi.

De la Chiril la Crucea cursul se desfășoară mai puțin anevoios, dublat de sate așezate pe terasele mai largi ale râului.

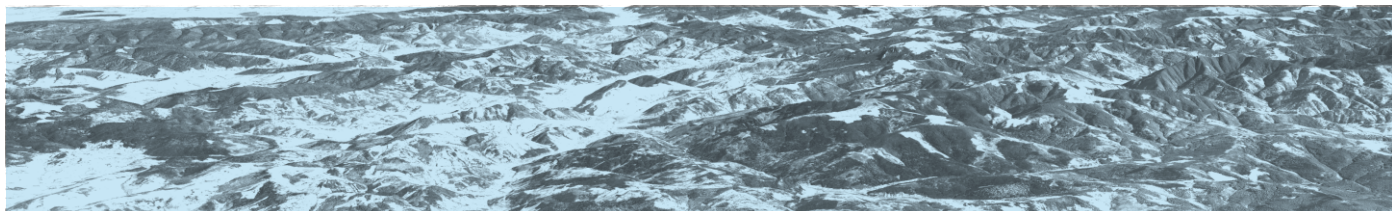
De cealaltă parte a Munților se distinge un culoar depresionar care pătrunde adânc în corpul masivelor montane, despărțind Obcinele Federeului și Obcina Mare la nord de Obcina Mestecăniș și Munții Giumalău-Rarău către sud-vest.

Depresiunea se compune dintr-o înrăurire de văi cu fundul plat, astfel numite câmpuri.

Având ca traseu central cursul Moldovei, văile principale sunt dezvoltate pe firele de apă ale Moldovei și Sadovei, amonte de Câmpulung și Moldovița și Suha în aval de oraș.

La Câmpulung versantul nordic al Rarăului descarcă abrupt în albia largă a Moldovei văile scurte și relativ drepte ale Izvorului Giumalăului, Valea Seacă, Izvorul Alb, Valea Caselor și Șandru. Către est Suha adună văile ramificate ale Slătioarei, Gemenea, Botușan, Brăteasa și Negrileasa având în centru Stulpicani.

Între aceste depresiuni se ridică Munții Giumalău-Rarău, având ca areal central Platoul Rarăului între Pietrele Doamnei și Codrii Slătioarei.

A.5 Rețeaua/Plasa de localități

Jumătatea de vest a județului Suceava este o zonă montană amplă compusă din Obcinele Bucovinei la nord, Munții Suhardului și Călimani la sud-vest și Munții Bistriței și Stănișoarei către sud-est. În centrul acestui areal se află Masivul compus Rarău-Giumalău.

Rețeaua de localități se desfășoară de o parte și alta a coronamentului montan Obcinele Mestecănișului-Giumalău-Rarău-Munții Stănișoarei pe cele 2 văi principale Moldova și Bistrița.

Valea Moldovei în nord și Dacă valea Moldovei se apelor Moldovei, Sadovei, Bistriței este o vale îngustă cu pe văile Dorna și Negra.

Valea Bistriței la sud constituie dintr-o Moldoviței și Suha, o amplă deschidere

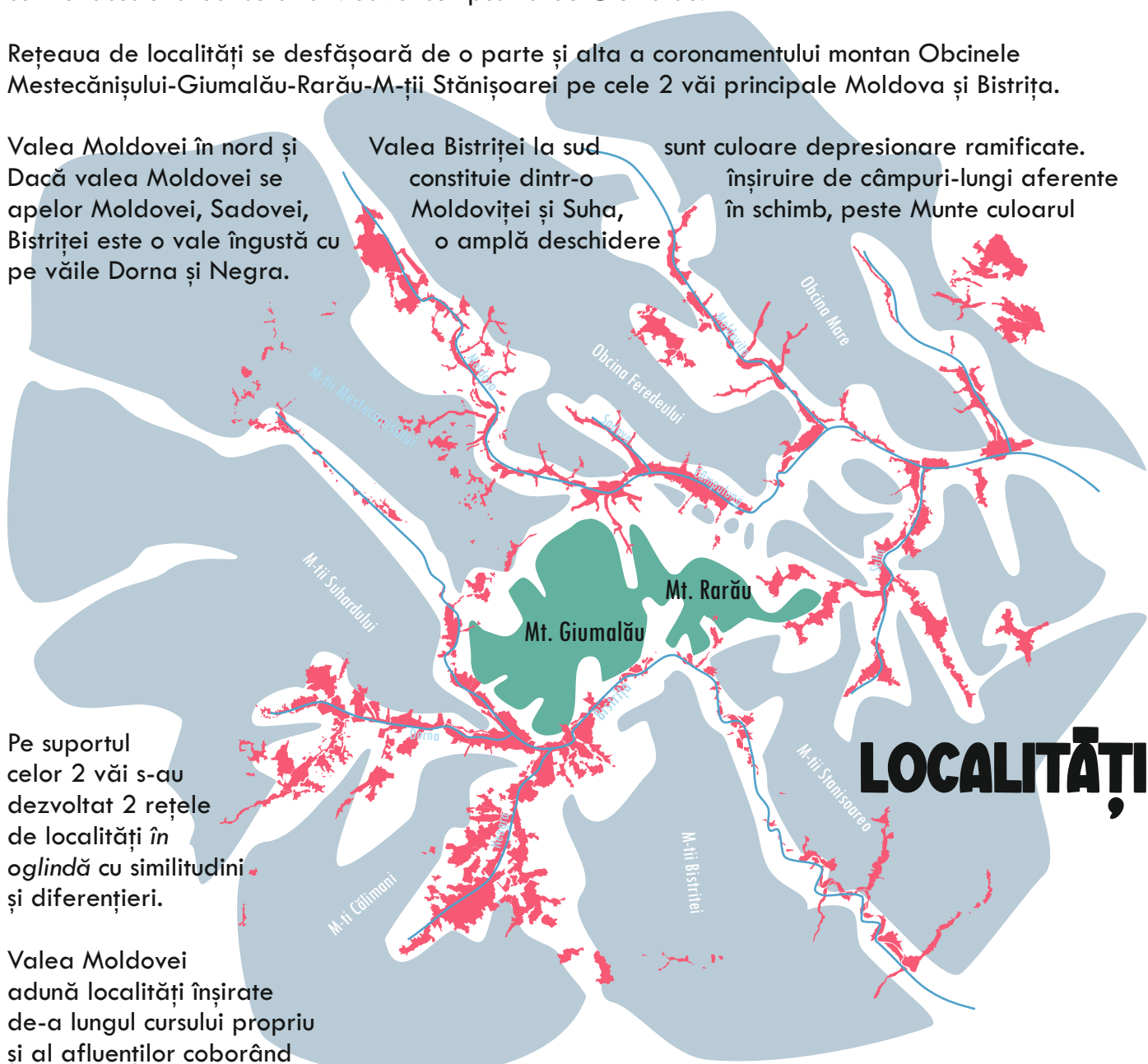
sunt culoare depresionare ramificate. înșiruire de câmpuri-lungi aferente în schimb, peste Munte culoarul

Pe suportul celor 2 văi s-au dezvoltat 2 rețele de localități în oglindă cu similitudini și diferențieri.

Valea Moldovei adună localități înșirate de-a lungul cursului propriu și al afluenților coborând de la Izvoarele Moldovei și Argel în nord, Ostra și Stulpicani pe valea Suha în sud-est până la ieșirea dintre munți la Gura Humorului.

Așezările sunt dispuse în lungul albiilor largi-câmpuri lungi, cu ramificații scurte pe văile secundare. Se conturează astfel o înșiruire continuă de localități de la intrarea în munte până la izvoarele apelor. Culoarul cunoaște dezvoltarea urbană maximă în Câmpulung Moldovenesc, dispus sub versantul nordic al Rarăului pe terasa cea mai amplă a Moldovei.

De cealaltă parte, Valea Bistriței înghesuie sate în albia strâmtă de la Cărlibaba, dinspre izvor, până mai jos de Broșteni unde culoarul se deschide la baza Ceahlăului. Simetric și asemănător Câmpulungului pe Valea Moldovei, și pe Bistrița Vatra Dornei adună și concentrează activitățile umane în unghiul ascuțit al Muntelui Runcu la revărsarea Dornei și Negrei în Bistrița. Dar spre deosebire de înșiruirea de așezări de peste munte, Țara Dornelor se deschide ca un areal răsfirat, ramificat pe văile și platourile montane. Mai jos de Chelie Zugrenilor satele dintre Chiril și Crucea așezate pe malurile mai înșorite punctează vechiul drum al plutașilor pe Bistrița.

A.6 Masive montane

La o analiză a masivelor montane, gruparea Giumalău-Rarău se distinge de ceilalți munți prin formă, orientare și dimensiune.

Obcinele întind culmi prelungi la nord, de cealaltă parte masivele montane adiacente strâng apa Bistriței pe corpul Masivului Giumalău.

Amplasarea est-vest a Rarăului frânge orientarea nord-vest sud-est a înălțăturii carpatice, fiind dispus pivotant în relație cu celelalte masive învecinate.

Dacă la nord întinderea nemărginită a Obcinelor este atenuată/abătută de dispunerea transversală a Rarăului, în sud curgerea Bistriței este înghesuită între Muntele Pietrosu și Bîrsa Neagră.

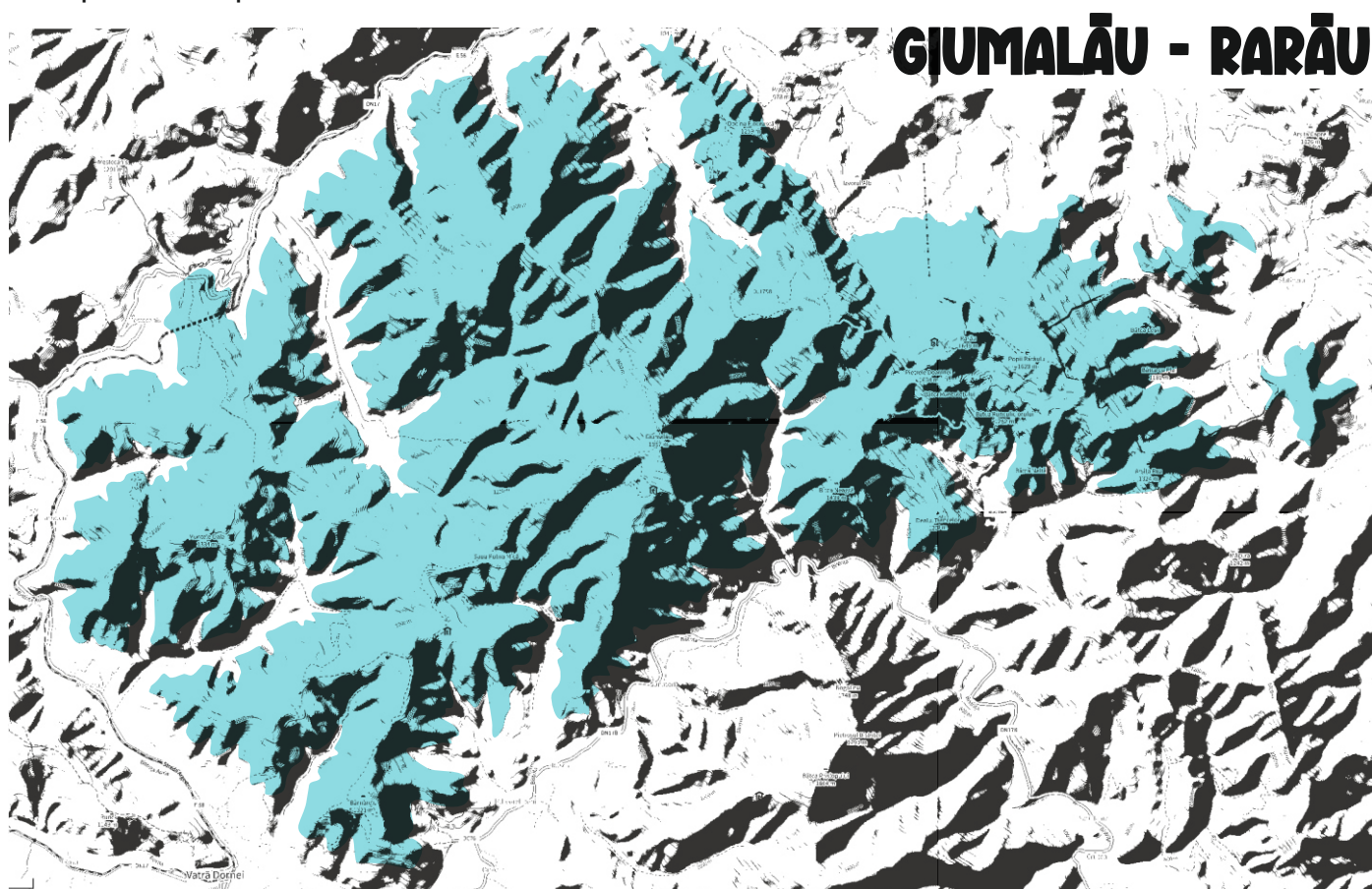
Forma compactă, dimensiunea redusă și orientarea est-vest acționează ca factori de individualizare a Masivul Rarău-Giumalău, dispus ca o adevărată strajă între curgerea apelor Moldovei la Nord și Bistriței la sud.

Muntele Rarăului hotărâniceste arealul învecinat, aspect evidențiat și de dezvoltarea istorică a localităților, distingându-se între celelalte masive montane ca mijlocitor între arealele depresionare înconjurătoare.

Cele 2 masive se deosebesc ca formă, substrat geologic si dispunere generală.

Giumalăul, cu coama principală în urcare de la nord spre sud, are Vf. +1856m, amplasat central, de unde coboară ramificat plaiuri lungi către sud-est. Sub înaltul descoperit, versanții sunt îmbrăcați de o pătură compactă de molizi care constituie Codrul secular Giumalău.

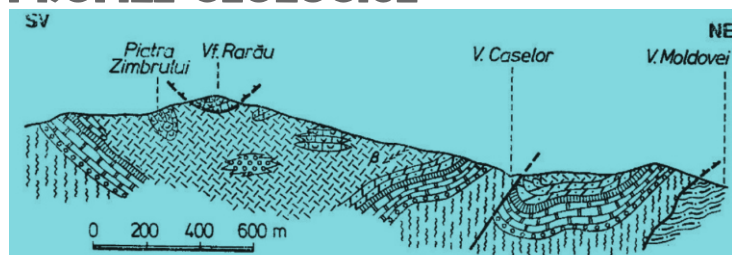
La nordul acestora Măgura Runcului, Vârfurile Runcu, Bodea și Cucoara sunt martori/ geomorfici ai interacțiunii masivului cu culmile Obcinelelor Feredeului. Apele care drenează versantul nordic își deschid văi drepte prin aliniamentul de măguri către cursul Moldovei.

Cei doi munti Rarău si Giumalău se grupează ca un areal distinct de masivele montane învecinate.

Masivul compus Rarău-Giumalău are elemente comune dar și de distincție, de unde și dubla percepție atât ca areal comun cât și ca munti diferiți.

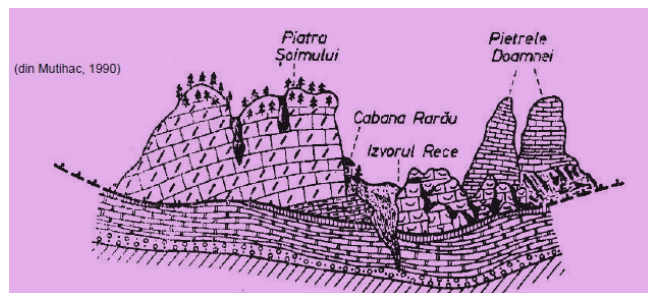
B.2 Profile geomorfologice

PROFILE GEOLOGICE

Secțiune prin sinclinalul Rarău (după V. Mutihac):

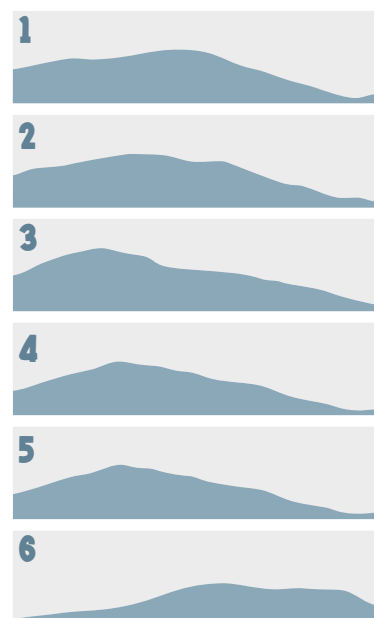
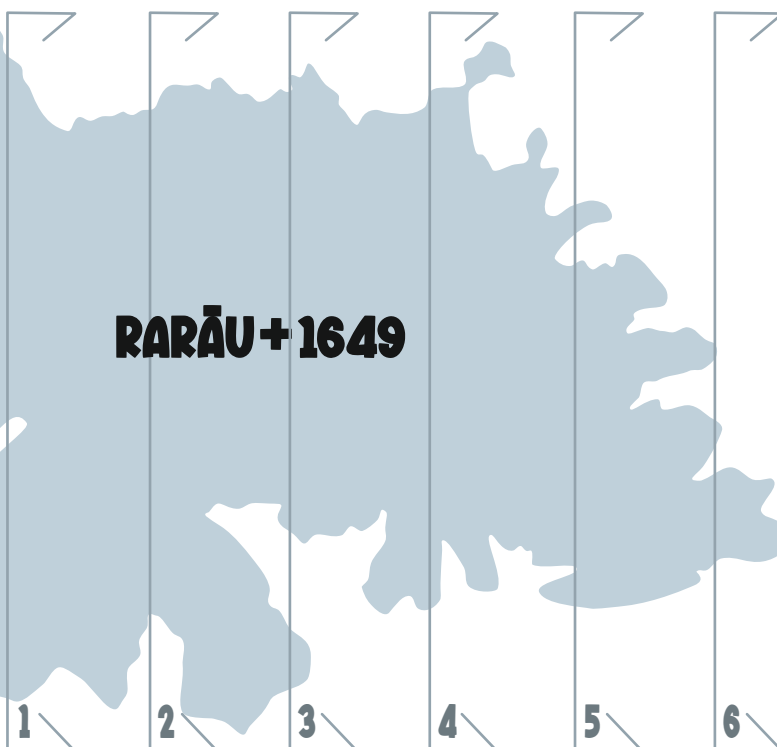
1 — Șisturi cristaline. Suita bucovinică; 2 — conglomerate werfeniene; 3 — dolomite anisiene; 4 — jaspuri callovian-oxfordiene; 5 — marnogresii tithonic-neocomiene (starate de Lunca); 6 — wildfliș barremian-albian. Suita transilvană: 7 — calcare mezotriasice; 8 — calcare barremian-apțiene. Flișul carpatic; 9 — Tithonic-Neocomian (strate de Sinaia). (din Mutihac, 1990)

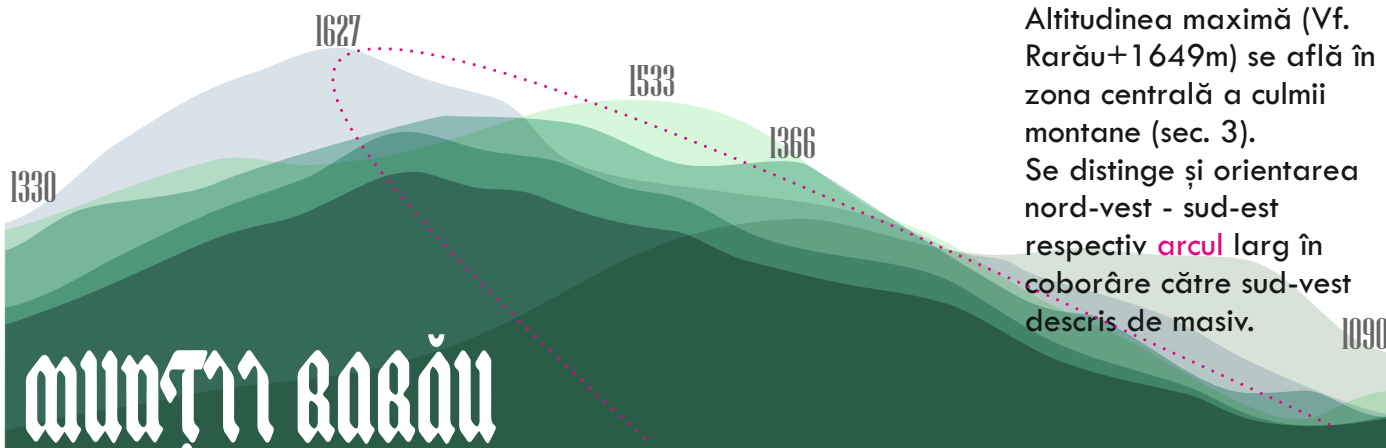
Schiță panoramică în masivul Rarău:

1 — Cristalin de Hăghimaș—Rarău—Bretila. Suita bucovinică; 2 — conglomerate și gresii werfeniene; 3 — dolomite anisiene; 4 — jaspuri callovian-oxfordiene. Suita transilvană: 5 — calcare cu accidente silicioase carniene; 6 — calcare masive noriene; 7 — calcare masive (Malm-Neocomian; 8 — calcare masive Barremian-Aptian; 9 — bauxite; 10 — urma șariajului transilvan.

RARĂU+1649

Într-o suită de secțiuni pe direcția nord-sud, înșiruite de la 1 la 6, din vest către est, se poate observa creșterea și descreșterea coamei Masivului Rarău. Altitudinea maximă (Vf. Rarău+1 649m) se află în zona centrală a culmii montane (sec. 3). Se distinge și orientarea nord-vest - sud-est respectiv **arcul** larg în coborâre către sud-vest descris de masiv.

B.3 Apele Rarăului

Muntele Rarău este mărginit la nord de Valea Moldovei iar la sud de cursul Bistriței.

Către vest valea Izvorului Giumalău (DJ175B-Transrarău) separă pe jumătate Rarăul de Giumalău.

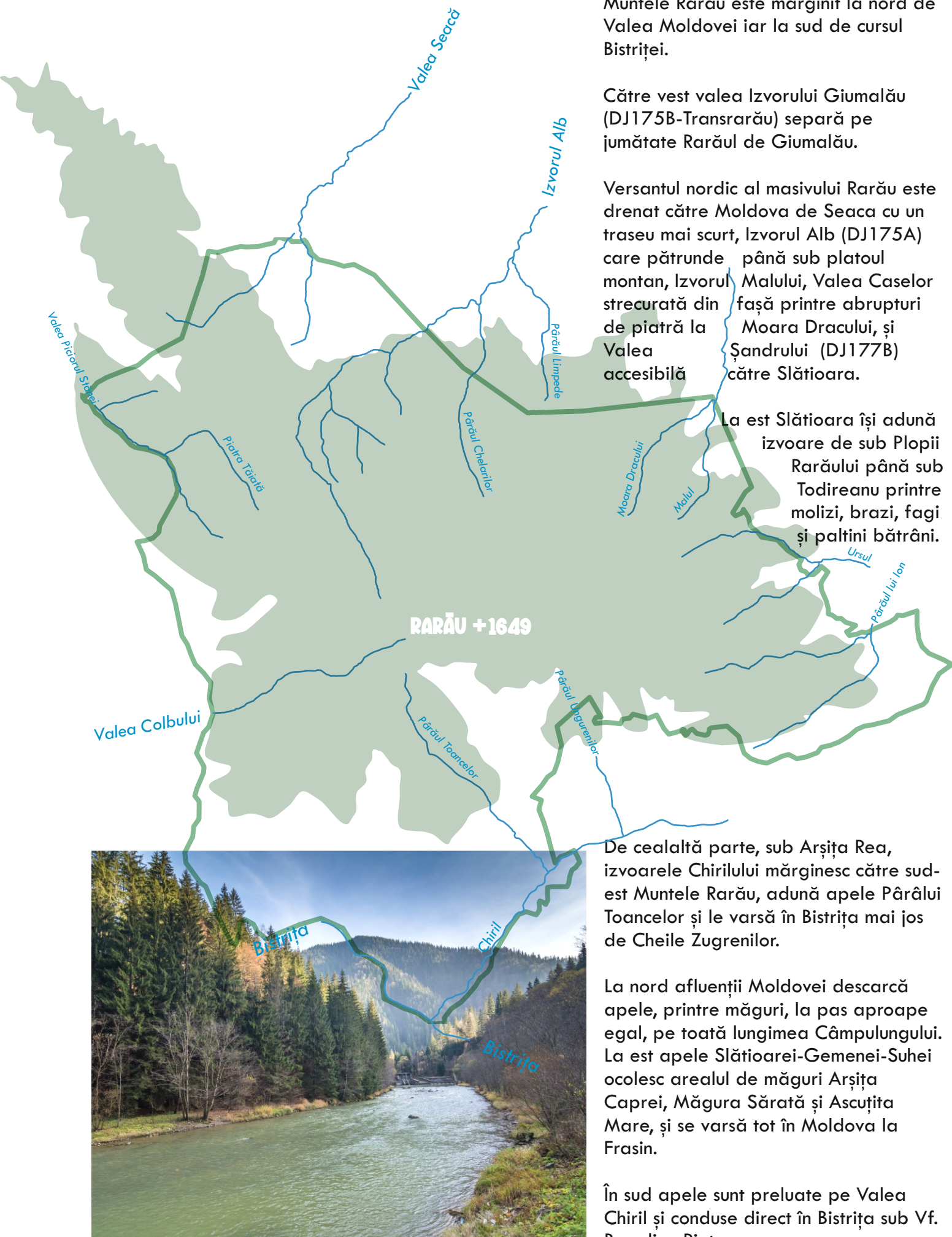
Versantul nordic al masivului Rarău este drenat către Moldova de Seaca cu un traseu mai scurt, Izvorul Alb (DJ175A) care pătrunde până sub platoul montan, Izvorul Malului, Valea Caselor strecurată din fașă printre abrupturi de piatră la Moara Dracului, și Valea Șandruului (DJ177B) accesibilă către Slătioara.

La est Slătioara își adună izvoare de sub Plopii Rarăului până sub Todireanu printre molizi, brazi, fagi și paltini bătrâni.

De cealaltă parte, sub Arșița Rea, izvoarele Chirilului mărginesc către sud-est Muntele Rarău, adună apele Pârâului Toanceilor și le varsă în Bistrița mai jos de Cheile Zugrenilor.

La nord afluenții Moldovei descarcă apele, printre măguri, la pas aproape egal, pe toată lungimea Câmpulungului. La est apele Slătioarei-Gemenei-Suhei ocolesc arealul de măguri Arșița Caprei, Măgura Sărată și Ascușita Mare, și se varsă tot în Moldova la Frasin.

În sud apele sunt preluate pe Valea Chiril și conduse direct în Bistrița sub Vf. Bogolinu-Pietrosu.

B.4 Comunități locale A

De la isprava lui Dragoș cu zimbrul și Molda, urmându-i descălecatul lui Bogdan la Baia, apoi Ocolul autonom întins pe 15 sate în văile Moldovei, Bistriței și Dornei, trecut prin perioada austriacă, apoi județ interbelic și actualul Municipiu - Arealul montan definit larg de Bistrița și Moldova are un puternic caracter **identitar**.

La poalele Munților pe cursurile apelor sunt așezate perimetral localitățile limitrofe.

În Valea Moldovei, de la Muncelul Pojorâtei în vest, până sub Arșita Caprei la est, se desfășoară orașul **Câmpulung Moldovenesc**.

Municipiul este dezvolarea principală a arealului geografic, **obârșie** al ținutului cu același nume și are o *întindere culturală și mitologică amplă*.

Oraș cu o descendență istorică adâncă, Câmpulung s-a dezvoltat pe terasa largă a Moldovei, de-a dreapta râului, între Obcina Feredeului la nord și Versantul nordic al Rarăului la sud.

În lugul drumului național **DN17** sunt adunate locuințe, spații comerciale, instituții publice, biserici și unități de cazare. În centrul orașului **Platoul Central** este spațiul care adună activitățile comunitare principale.

Condensarea urbană în lungul axului carosabil DN17, intens tranzitat este destinsă către cadrul natural pe văile apelor, la baza versanților.

Orașul urcă astfel domol către *arealul depresionar* situat între Masivul Rarău și aliniamentul de Măguri. Valea Seacă, Izvorul Alb, Valea Caselor și Valea Șandrului *desfac* cadrul urban către înaltul muntelui.

Valea Izvorului Alb, pe traseul D175A, cunoaște dezvoltarea cea mai adâncă în masivul montan. Este principala cale de acces către Baza Pârtiei de schi, Sihăstria Rarăului și Platoul Montan Rarău. La nord-est Valea Șandrului comunică cu valea Slătioarei către arealul localităților ramificate pe văile tentaculare afluate ale râului Suha.

Amplasată la est, sub codrii ce-i poartă numele, **Slătioara** este un sat care aparține U.A.T.-ului **Stulpicani**. Așezarea beneficiază de un cadru peisagistic mirific. Amplasat într-o mică depresiune, înconjurat de măguri împădurite, satul adună case, stâne și biserici risipite pe versanți domoli între fânețe și păduri. Slătioara este o comunitate rurală cu activități tradiționale active. Turme de oi, cirezi de vaci, cai de tracțiune, câini ciobănești și oameni neosteniți compun imaginea satului

carpatin bucovinean.

Gospodăriile sunt concentrate în lungul cursului de apă. Fânețe atent îngrădite împart versanții dezveliți între păduri de conifere.

În centrul satului pot fi amenajate puncte de informare și orientarea către rezervația naturală Codrul Secular al Slătioarei.

Se observă dezvoltarea unităților locative pe Valea Șandrului amplificată de modernizarea drumului județean 177B, prin pasul Prihodiștea, amplasat în centrul unui microareal de poiene pastorale, un bun loc de popas și un acces alternativ al Masivului.

B.5 Comunități locale B

La sud-vest, de la Mănăstirea Rarău în jos, pe Pârâul Toancelor și apoi pe Valea Chirilului către Bistrița, este întins satul **Chiril**.

Dispus între versanți împăduriți, de o parte și de alta a drumului DJ175A, satul se desfășoară linear, în văile strâmte ale apelor, cu două deschideri mai largi la confluența Pârâului Toancelor și Chirilului și la vărsarea celui din urmă în Bistrița.

Aparținând U.A.T.-ului Crucea, satul Chiril este pasajul de intrare din Valea Bistriței către masivul montan. Aici se descarcă văile meridionale ale Rarăului în apele Bistriței. Micuțul sat de munte este așezat de-a dreapta Bistriței la ieșire din Cheile Zugrenilor.

Satul Chiril este alcătuit din gospodării țărănești - case, anexe și grădini înșiruite între păduri de conifere și pășuni, în lungul firului de apă care urcă odată cu drumul versantul Rarăului. Se disting 3 zone de interes peisagistic :

Mănăstirea Rarău așezată într-o poiană lărgită pe versantul înșorit al muntelui.

Confluența Pârâului Toancelor cu Chiril.

Terasa mai largă a Bistriței la vărsarea Chirilului, respectiv la intersecția drumului național cu Transrarău.

Cele 3 situri pot constitui locuri de repaos, informare, observare și contemplare a peisajului natural în interacțiune cu cadrul uman prin filtrul cultural și sacru.

La capătul celălalt al Transrarăului se află Pojorâta care închide inelul de localități ce mărginesc Muntele.

Imaginea iconică a arealului montan este determinată de versanți nesfârșiți deslușiți doar de cursurile apelor. Văile sunt animate de localități montane perene, învăluite de altenanța verdelei intens al pădurilor de conifere cu cel deschis al fânețelor atent rânduie.

Se distinge aici în jurul muntelui un areal cu funcții nodale, pivotante, de legătură și distribuție într-un teritoriu montan de referință mai amplă. **Bucovina nemărginită** este totuși marcată aici, între Câmpulungul Moldovei și Valea Bistriței de **Masivul Rarăului**.

Ținutul Câmpulugului Moldovenesc alături de Țara Dornelor comunicante pe Valea Bistriței și acum și peste Masivul Rarău compun nucleul istoric, cultural și peisagistic al regiunii identitare Bucovina.

B.6 Specificul architectural

Arealul de studiu se desfășoară pe trei U.A.T.-uri: Câmpulung, Stulpicani și Crucea. Conform Ghidului O.A.R. din punct de vedere al specificului architectural cele 3 se înscriu **Zonei Bucovina de Sud**. Fiecare dintre localități face parte dintr-o subzonă: Zona etnografică Câmpulung Moldovenesc, Zona etnografică Humor(Stulpicani) și Zona etnografică Câmpulung Dorna (Crucea).

Conform Ghidului caracteristicile generale sunt:

Casele, cu dimensiuni variind între 8 x 5 m și 11 x 6 m, întotdeauna pe parter, sunt construite mai ales din lemn de brad sau molid.

Acoperișurile caselor românești au fost numai în patru ape ("table") până în secolul al XIX-lea când a apărut și acoperișul în două ape ca o influență a coloniștilor germani, de unde și denumirea de „casă nemțească”.

Învelitoarea este de cele mai multe ori din șindrila scurtă sau lungă (draniță).

Pereții sunt lăsați cu bârnele aparente la exterior (întotdeauna la casele huțulilor) sau lipiți cu pământ și văruiți sau „muruiți” (zugrăviți cu humă).

Uneori pereții sunt lăsați cu bârnele aparente și doar ancadramele ferestrelor sunt lutuite și văruiți (zonele etnografice Rădăuți, Dorna și Câmpulung Moldovenesc). Ferestrele caselor, în vechime foarte mici și de obicei pătrate, se măresc cu trecerea timpului și devin asemenea celor de la oraș, la început cu tâmplărie simplă și apoi dublă. Uneori ferestrele sunt protejate cu grilaje din lemn (în formă de cruce) sau din fier, ornamentate (zona etnografică Rădăuți). O trăsătură caracteristică a zonei Bucovina de Sud este, uneori, gruparea ferestrelor în perechi, câte două pe peretele unei încăperi.

Arhitectura rurală contemporană este caracterizată de casele/ „vilele” urbane amplasate inadecvat în cadrul gospodăriei, fără a ține cont de modul de construire autohton. Un aspect contradictoriu, des întâlnit, este faptul că acareturile, și dintre acestea mai ales șura, sunt construite în manieră tradițională, fără nicio legătură cu noua casă.

Recomandări generale extrase din studiu :

- Ocuparea redusă a percelei POT 20-30%;
- Regimul de înălțime maxim: $S/D + P + M$;
- Înălțimea maximă măsurată la streșină nu va depăși 5,5 m;
- Acoperiș în două sau în patru ape cu streșina pe șarpantă de lemn, lucarne reduse;
- Învelitoare din materiale și culori naturale;
- Închideri exterioare din lemn, lut sau piatră;
- Tâmplărie din lemn;
- Ferestre cu ancadrament exterior alb;
- Elemente de mobilier, amenajare interioară din lemn;
- Terease exterioare, cerdacuri, porți de intrare, elemente de mobilier, podețe peste ape, troițe, indicatoare și garduri din lemn;
- Alei și fundații din piatră, împrejmuiri din vegetație, etc...

B.7 Căi de comunicație

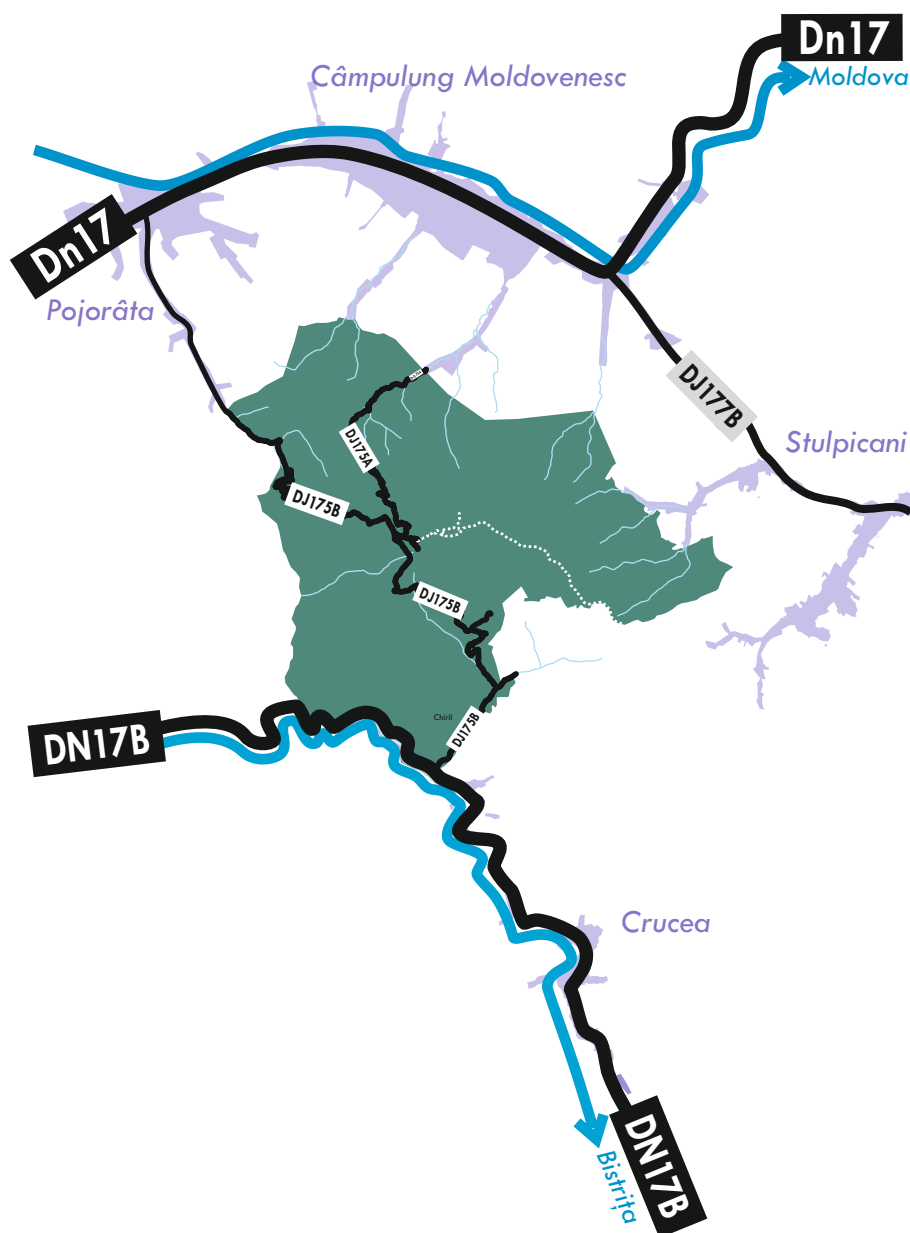
Vălea Moldovei și a Bistriței sunt căi vechi de comunicație cum o dovedește și istoria locurilor.

Ca și în trecut și astăzi drumurile prin aceste văi fac legătura între Moldova și Transilvania.

În nord traseul drumurilor **DN18** pe Bistrița urmat de **DN17** prin Mestecăniș către Valea Putnei și a Moldovei urmează calea *descălecatului* și leagă Depresiunea Maramureșului de Țara Moldovei.

Către sud-vest pe traseul drumului european **E58**, prin Vatra Dornei, peste pasul Tihuța, **DN17** coboară prin Prundul Bârgăului în vechea Cetate a Bistriței din nord-estul bazinului transilvan.

Pe Valea Bistriței în sud-est **DN17B** coboară printre munți către Ceahlău. Între aceste drumuri stau Munții Giumalău-Rarău.

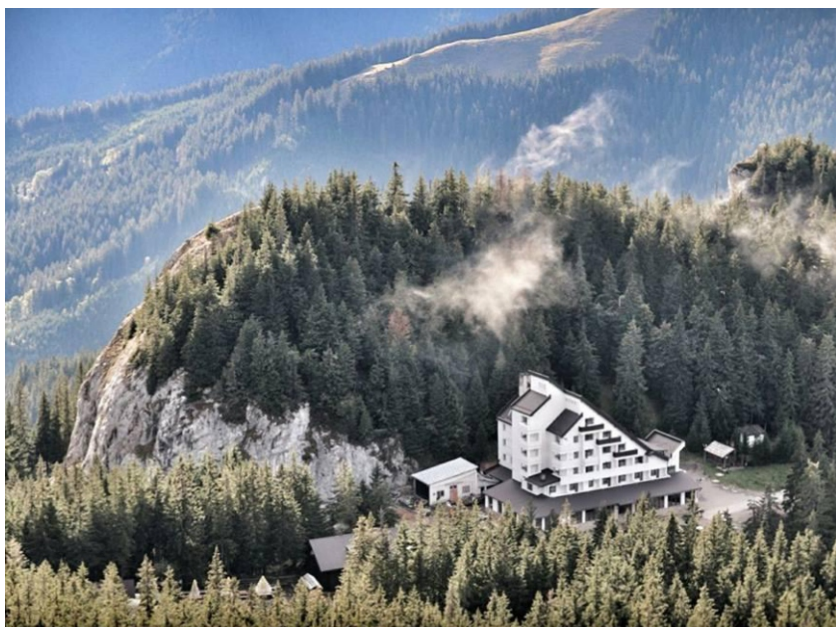
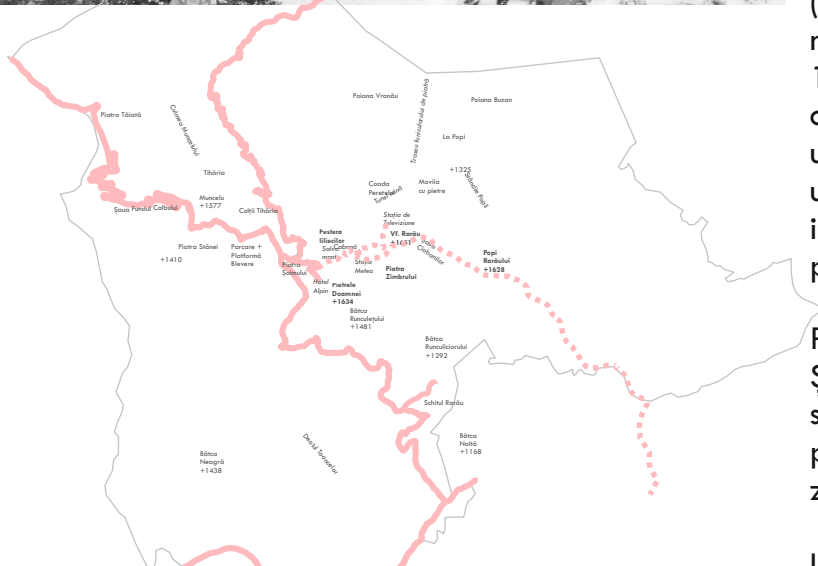

Mai nou, între cei doi munți, drumul **DJ175B-Transrarău** face legătura dintre Valea Bistriței și Valea Moldovei. Drumul pornește din **DN17** în **Pojorâta**, pe valea Izvorului Giumalăului și escaladează prin serpentine strânse pe Șaua Colbului. De aici pe o înșeuare de plaiuri și platforme panoramice se văd *Pietrele Doamnei* și *Piatra Șoimului* la est și *Valea Colbului* în sud. Apoi după ce parcurge un segment împădurit, Transrarăul coboară pe versantul sudic al masivului pe Valea Toanceilor, deservind și Schitul Rarău, iar prin **Chiril** duce până la intersecția cu **DN17B** în Valea Bistriței unind astfel cele 2 văi și cele 2 drumuri naționale.

Un alt drum- **DJ175A** modernizat recent, pleacă din Câmpulung, traversează calea ferată, urcă pe valea Izvorului Alb, deservește *Pârția de schi* și parcajul amenajat (150), apoi trece pe lângă *Sihăstria Rarăului*, iar sub *Piatra Șoimului* se bifurcă. La dreapta după 170m se intersectează cu Transrarău pe Șaua Poiana Șoimului.

În stânga drumul urcă către *Hotel Alpin Rarău* la baza *Pietrelor Doamnei*. Tot de aici un drum forestier urcă pe *Platoul Rarăului* către *Cabana Salvamont*, *Stațiunea de Cercetare*, și mai departe către **Vârful Rarău** și *Stația de Televiziune*. Un alt drum de pământ străbate pe înaltul montan, pe sub vârful masivului pe Șaua Ciobanilor, printre stâne și colți de piatră, sub *Popii Rarăului*, deasupra *Codrilor Slătioarei* pe *Plaiul Todirescu* către Vf. Arșița Mare și izvoarele Chirilului.

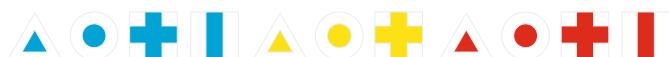
În extremitatea estică **DJ177B**, în curs de modernizare, trece din Valea Moldovei către Stulpicani prin Slătioara având ca punct central Pasul Prihodiștea.

Pe DJ175A la baza Pârției de schi (+775m) se află un **prim Acces** către masiv compuns dintr-un parcaj (aprox. 150P) , instalațiile de urcare pe cabluri și construcții anexe. De aici se urcă cu telegondola până pe platoul unei stânci la cota +1230. Se intenționează extinderea instalației până pe platou.

Un punct important în accesul carosabil este intersecția celor 2 drumuri județene. O mică intersecție cu un scuar amenajat, mărginită în nord de o poieniță pe care sunt amplasate 2 locuri pentru repaos. Nu există parcaj auto.

Vârful Rarău și Stația de Televiziune sunt amplasate în punctul central al Mășivului.

Traseul de coamă marcat cu **bandă roșie** unește Vârful Giumalău prin Șaua Fundul Colbului cu Platoul Rarău și se continuă către sud-est prin Șaua Ciobanilor și Curmătura Prislop (Chiril) cu Vârfurile Slătioarei.

Traseul scurt **Cruce Albastră** pleacă de la Hotel Alpin, urcă la Pietrele Doamnei și se întoarce prin pădure tot la Hotel Alpin.

Din **Câmpulung** mai multe trasee urcă pe văile apelor și versantul de nord al masivului și se unesc cu traseul de coamă. **Banda albastră** pe Valea Mesteacănului, **Triunghi albastru** pe Seaca, **Punct roșu** pe Izvorul Alb, **Cruce galbenă** pe Pârâul Limpedeș, și **Cruce roșie** pe Valea Caselor.

La est, dinspre **Slătioara** urcă 2 trasee : **Cruce albastră** parțial pe Valea Ursului până deasupra Colților Popii unde se intersectează cu traseul Cruce Roșie și traseul **Triunghi roșu** urcă prin mijlocul Codrilor Slătioarei până în Șeava Ciobanior.

Din sud, dinspre **Chiril** urcă 2 trasee. Unul marcat cu **punct albastru** urmărește traseul DJ175A până pe coama care leagă Bățca Neagră de Masiv, unde traseul intră pe o potecă care ajunge la Hotelul Rarău. Al doilea, **triunghi galben**, pleacă de la Mănăstirea Rarău, trece prin Poiana Călugărului pe lângă Piatra Zimbrului și ajunge în vecinătatea Vf. Rarău.

Astfel, pe lângă traseul de coamă, 5 trasee urcă din Câmpulung și câte două din Slătioara și Chiril.

Conform Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate Situl Natura 2000 Rarău – Giumalău este constituit din situl de importanță comunitară **ROSCI0212 Rarău – Giumalău** peste care se suprapune **Aria Specială de Protecție Avifaunistică ROSPA0083 Munții Rarău – Giumalău**, ocupând o suprafață de 2.547 ha.

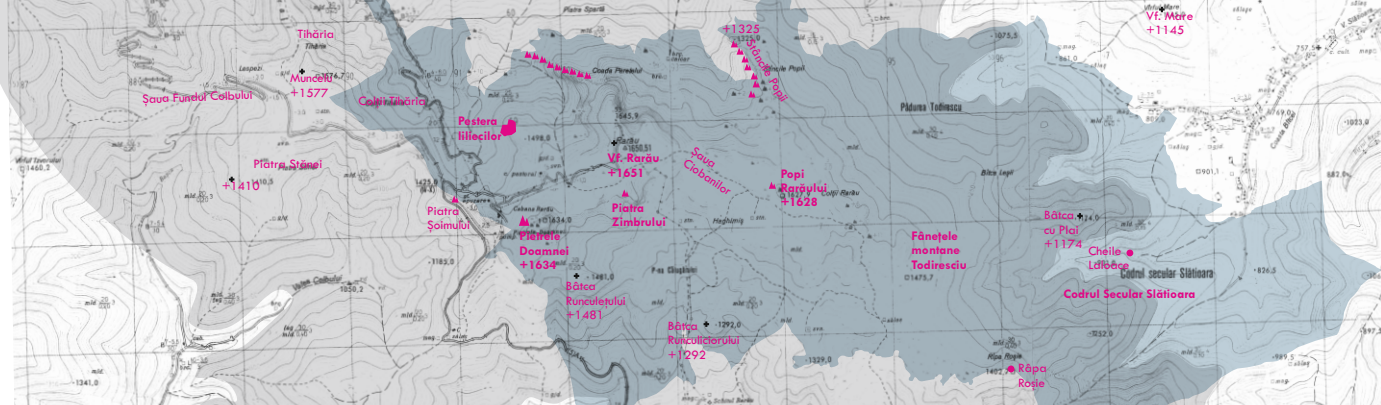
Rezervatia naturală Fântetele montane Todirescu

Rezervatia naturală Codrul Secular Slătioara

Rezervatia naturală Codrul Secular Giumalău - situat în afara arealului de studiu

Rezervatia naturală mixtă Rarău - Pietrele Doamnei

Rezervatia stiintifică Pestera Liliiecilor

Fânețele montane Todirescu (44,3ha): Propusă ca zonă de protecție a codrului secular de la Slătioara încă din 1933, Rezervația Fânețele montane de pe Plaiul Todirescu cuprinde pajiștile montane ce adăpostesc o floră montană foarte variată. Fânețele sunt situate la o altitudine cuprinsă între 1.200 m și 1.492 m.

Codrul Secular Slătioara (1.064,2 ha) este situat pe versantul estic al masivului Rarău, la o altitudine cuprinsă între 790 m și 1353 m în satul Slătioara, la 12 km de comuna Stulpicani. Inițiativa declarării acestei păduri ca rezervație datează încă de la începutul acestui secol (1904, 1907). Vegetația lemnoasă este reprezentată în principal din: molid (*Picea abies*), pin silvestru (*Pinus silvestris*), tisa (*Taxus baccata*), fag (*Fagus silvatica*), scoruș de munte (*Sorbus aucuparia*), arin (*Alnus incana*), paltin de munte (*Acer pseudoplanus*), ienupăr (*Juniperus communis*), sălcii (*Salix silesiaca*, *Salix cinerea*, *Salix viminalis*).

Rezervația Științifică **“Peștera Liliecilor”** (0,6 ha) adăpostește cea mai mare colonie de lilieci din nordul țării (conform ultimilor inventarii din anul 2016; în avenul Peșterii Liliecilor hibernează peste trei mii de exemplare, din cinci specii de chiroptere). Este rezervația cu cel mai înalt grad de protecție, accesul fiind permis doar cercetătorilor, în vederea efectuării inventariilor anuale a populațiilor de lilieci.

Rarău – Pietrele Doamnei (971 ha): Masivul Rarău adăpostește în partea sa nordică una din cele mai interesante forme geologice din lanțul Carpaților Răsăriteni, cunoscută sub denumirea de Pietrele Doamnei. Din punct de vedere peisagistic, *dantela calcaroasă* a acestor pietre se prezintă ca o piesă unică în Carpați. Specia forestieră predominantă o formează molidul, cu diseminări de scoruș, plop tremurător, sălcii, mesteacăn. Floristic, zona se încadrează în regiunea euro-sibiriană, subregiunea Carpatică, cu specii saxicole.

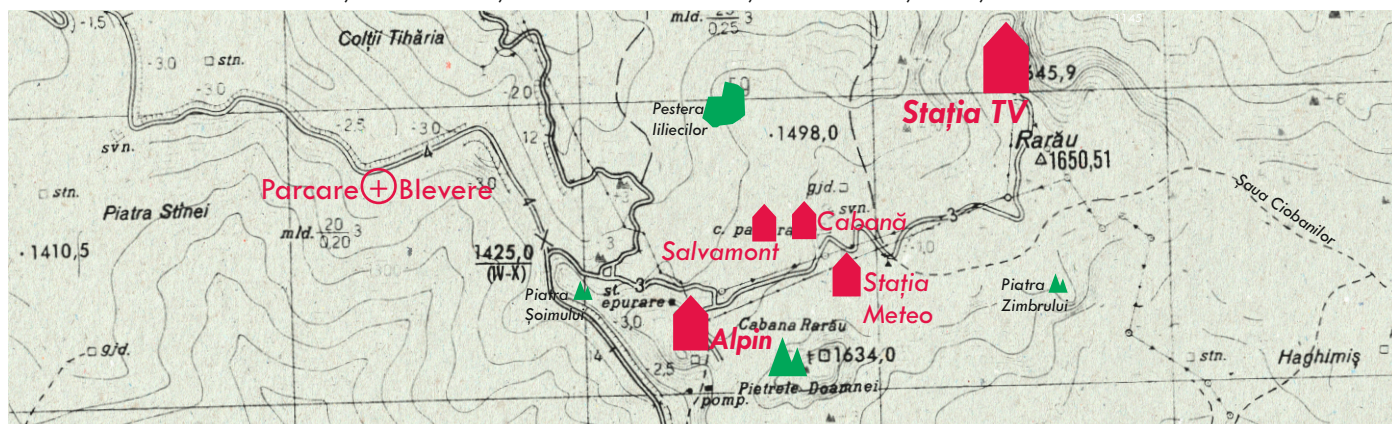
Din arealul de studiu în suprafața de 7.249Ha sunt incluse în aria protejată 2.190 de Ha. Autorizarea investițiilor în zonele protejate fac obiectul Avizului de Mediu și al Agenției Naționale pentru Aarii Naturale Protejate (ANANP).

B.11 Obiective antropice

Zona înaltă a Muntelui Rarău se distinge într-un areal montan mai amplu prin platoul însoțit, punctat de Pietre răsfirate și mărginit la poale de păduri de conifere și fânețe montane.

Pe platou sunt amplasate mai multe obiective **antropice de interes turistic** (Hotelul Alpin, Salvamontul, stâne) de cercetare (Stația Meteo) și de telecomunicație (antene și Stația de Televiziune).

Hotelul Alpin este amplasat ca acces pe platou între Pietrele Doamnei și Piatra Șoimului.

Serviciul Salvamont și **Cabana Pastorală** sunt dispuse la intrarea în golul alpin în stânga drumului la cota +1510. Nu dispun de un acces public amenajat sau de afișaje informative. Este indicată amenajarea minimală a accesului și a unor panouri de informare cât și a unor spații deschise publicului.

O altă **construcție-cabană** este amplasată mai sus +1.530 pe dreapta drumului de piatră, aceasta este degradată, dispune de racord electric și nu are informații de recunoaștere. Poate constitui un obiectiv de revitalizat pentru interesul public.

Stația Meteo este localizată tot în stânga drumului la cota +1.570. Ca și construcțiile de mai sus, nu este marcată de panouri de informare și nu interacționează cu trecătorul.

Stația de Televiziune este amplasată la cota +1.630 la nord de Vârf +1.650 printre emițătoare și radiorelee. Acesta este obiectivul antropic de capăt și cel mai favorabil ca amplasament și arhitectură. Acesta nu are un acces public. Unul din cele 228 emițătoare în cadrul rețelei de Radiocomunicații Naționale, Stația, poate fi integrată într-un circuit de vizitare, ca centru de informare montană a Masivului Rarău prin amenajare de spații și activități de interes public.

În afara Hotelului Alpin, celelalte obiective nu sunt integrate într-un circuit de vizitare turistic. Se remarcă existența diverselor construcții-obiective care pot prezenta un interes turistic, științific, de agrement și comercial pe Platoul Montan. Totuși acestea nu dispun de spații dedicate pentru contactul cu publicul. Se constată lipsa unor spații de tip muzeal cu activități de prezentare, comerciale, informative sau chiar de interacțiune în obiectivele existente.

Reciclarea-revitalizarea fondului construit este un mijloc de revalorificare și dezvoltare a unor activități turistice, științifice și comerciale pe o structură deja existentă pe platoul montan.

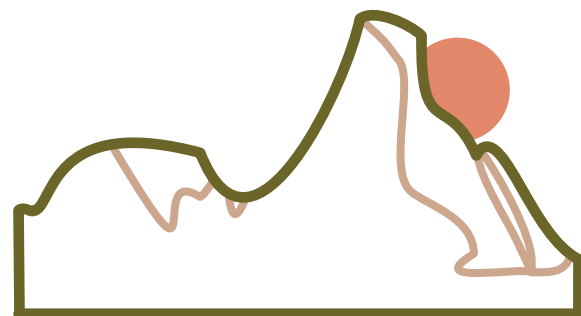
B.12 Pârția de schi

Arealul turistic definit de Câmpulung și Vatra Dornei are un caracter nodal în cadrul Regiunii Identitare Bucovina.

Pârția Rarău este unul din principalele obiective turistice de iarnă din nord-estul țării.

Pârția de schi din masivul Rarău, este situată în vecinătatea sudică a municipiului Câmpulung Moldovenesc, într-o zonă împădurită de pe versantul nordic al legendarului munte.

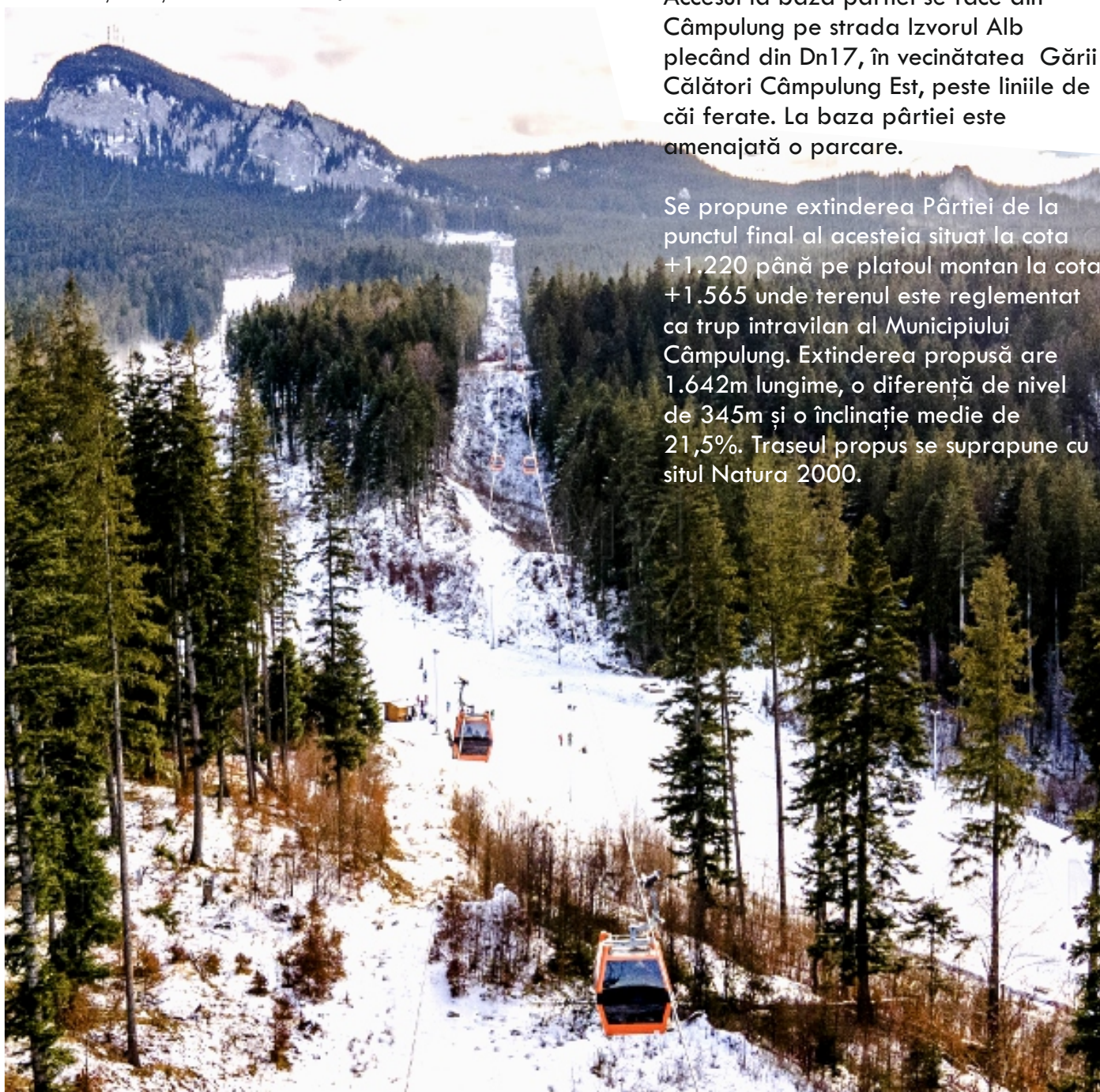
Rarău Ski Resort are o lungime de 2.850 metri, este de dificultate medie, fiind dotată cu instalație de telegondolă cu 33 de cabine, nouă tunuri de zăpadă, lac de acumulare cu capacitatea de 10.000 de metri cubi, 176 stâlpi de iluminat, clădire administrativă, parcare, bileterie și mașină de bătut zăpada.

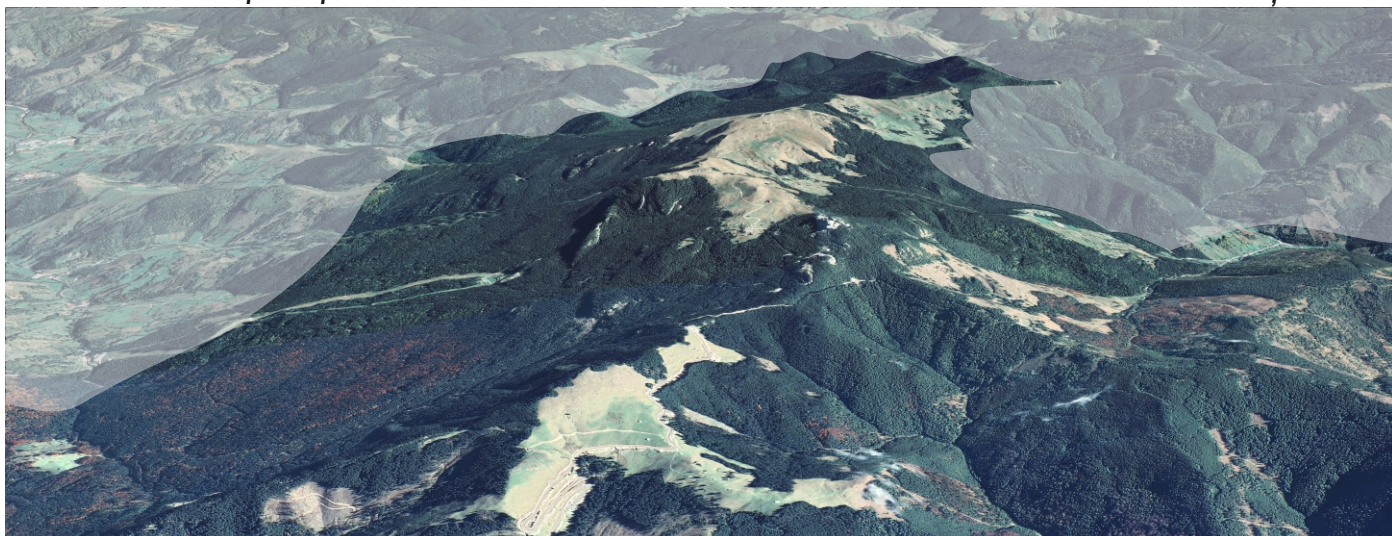
Transportul pe cablu se face cu sistem de telegondolă cu opt locuri și se va desfășura liniar între zona de plecare a pârției de schi și zona de sosire din partea inferioară.

Accesul la baza pârției se face din Câmpulung pe strada Izvorul Alb plecând din Dn17, în vecinătatea Gării Călători Câmpulung Est, peste liniile de căi ferate. La baza pârției este amenajată o parcare.

Se propune extinderea Pârției de la punctul final al acesteia situat la cota +1.220 până pe platoul montan la cota +1.565 unde terenul este reglementat ca trup intravilan al Municipiului Câmpulung. Extinderea propusă are 1.642m lungime, o diferență de nivel de 345m și o înclinație medie de 21,5%. Traseul propus se suprapune cu situl Natura 2000.

În urma analizei peisajului aferent Arealului Montan Rarău se constată o serie de disfuncții :

Lipsa unor amenajări comunitare în satele Slătioara și Chiril care să indice Arealul Montan Rarău.

Lipsa unor amenajări pe Valea Bistriței în vecinătatea Cheilor Zugrenilor.

Trafic intens pe DN17 în Câmpulung, în lipsa unei șosele de centură.

Gara Câmpulung Est nemodernizată.

Accesul deficitar din orașul Câmpulung către pârtia de schi peste calea ferată.

Lipsa unor parcaje și a unor amenajări publice la intrarea pe platoul montan.

Parcajul Hotelului Alpin este limitat.

În afara Hotelului Alpin celelalte obiective nu sunt integrate într-un circuit de vizitare turistic.

Construcțiile existente pe platou: Salvamontul, Cabana Pastorală, Stația Meteo și Stația de televiziune, nu au spații sau activități orientate către public. Aceste construcții reprezintă o resursă care trebuie valorificată în lipsa altor spații construite existente în zona protejată. Acestea pot prezenta un interes turistic, științific, de agrement sau comercial.

Reciclarea-revitalizarea fondului construit este un mijloc de revalorificare și dezvoltare a unor activități turistice, științifice și comerciale pe o structură deja existentă pe platoul montan situate într-un areal natural protejat cu restricții în ceea ce privește amenajările sau construcțiile noi.

Trupul de intravilan existent pe platoul montan nu este accesibil pe tot parcursul anului.

Nu există un acces amenajat corespunzător cu parcaje, spații de agrement, indicatoare, platforme de belvedere, etc...

Lipsa unor activități alternative pârtiei de schi în situația unor zăpezi slabe.

Lipsa unor activități de vară consacrate similare pârtiei de schi.

Turismul rural este subevaluat (bazat pe dezvoltarea comunitară - meșesuguri tradiționale, practici și ritualuri, creșterea animalelor, viața pastorală, obiceiuri și credințe, evenimente și târguri ciclice) și are un potențial de a completa activitățile de iarnă (pârtia de schi) dar și pe timp de vară.

A. Formarea unei identități vizuale

A1. Comunicarea publică/publicitară a Masivului Rarău și a obiectivelor asociate ca parte a arealului identitar Bucovina.

A2. Modelarea unui logo.grame/ideo.grame – Muntele Rarău – și a unor obiective specifice (Pietrele Doamnei, Piatra Șoimului, Piatra Zimbrului - concurs de idei sau atribuire).

A3.Deschiderea unor asocieri/colaborări cu entități (Facultatea de Arhitectură „G.M. Cantacuzino”, Iași)/ indivizi specializați în expunerea vizuală (instituții, artiști, galerii, ateliere).

A4. Proiect educațional în mediul rural și urban (în școlile din Câmpulung, Stulpicani, Crucea)– concurs pentru elevi cu tema Pietrele Rarăului – o colecție de imagini personalizate ale Masivului.

A5. Finanțarea unor studii vizuale, tabere de creație, ateliere meșteșugărești cu participarea Colegiul de Artă „Ciprian Porumbescu” din Suceava , Muzeul „Arta Lemnului” din Câmpulung Moldovenesc, având ca obiect : Arealul Rural Rarău – expunere creativă a practicilor, rânduielilor și a meșteșugurilor specifice.

A6. Muntele Rarău 1001 Vederi Iconce – în spațiul informatic – proiect de final pentru studenții Universitatea Națională de Arte „George Enescu” din Iași.

B. Limbajul Arhitectural

B1. Utilizarea materialelor naturale în amenajările propuse (lemnul și piatra).

B2. Amenajarea de spații deschise în Chiril și Slătioara (pavilioane, mici amfiteatre) cu rol atât comunitar dar și de odihnă și informare despre Arealul Montan.

B3. Amenajarea de parcaje și spații de recreere pe principalele accese către platou (DJ175A, 175B, 177B).

B4. Amenajarea unor platforme de belvedere - turnuri de observare în punctele panoramice favorabile.

B5. Reconvertirea fondului construit existent (Stâne, Cabane, Stații) pe platoul montan în vederea realizării unor spații de primire, recreere și informare necesare.

B6. Remodelarea fațadelor construcțiilor existente cu materiale naturale în specificul Zonei Bucovina de Sud (conf. Ghid O.A.R.).

B7. Utilizarea elementelor de identitate vizuală (imagini, logouri) în amenajări.

B8. Realizarea unei expoziții permanente-muzeu interactiv Plutăritul la Chiril pe Bistrița.

B9. Organizarea unor ateliere deschise, școli de vară, având ca obiect recuperarea/reciclarea/ restaurarea meșteșugurilor tradiționale (pietrărit, cioplit) specifice locului.

C. Comunicarea informatică

C1. Expunerea informatică-mediatică a Muntelui Rarău ca areal nodal Bucovinei.

C2. Comunicarea asociată a arealului montan Rarău – alături de alte resurse peisagistice (Valea Bistriței, Obcinele Bucovinei, Giumalău).

C3. Dezvoltarea cuvântului concept PIATRĂ-PIETRE-STÂNCĂ-ROCK-PETRA prin imagini, logouri, denumiri și amenajări publice (Platforma belvedere - Piatra din Capul Munteleui, Pietrele Doamnei - Pietrele Rarăului, Bucovina Ultra Rocks).

C4. Ilustrarea-Editarea unor hărți tematice Ținuturi și Țări Bucovinene (Ținutul Câmpulungului, Țara Dornelor, Ținutul Humorului) având ca areal central Muntele Rarău.

C.3 Indicații 2 - proiecte

Parcaje

Parcaj Amplu (+60) Piatra Stânei (sub Muncel) pe Transrarău DJ175B
 Parcaj Amplu (+60) în Valea Bistriței la intersecția DN17B cu DJ175B
 Extindere Parcaj Hotel Rarău (+60)
 Parcaj mic (+10) în satul Chiril la intersecție DJ 175B cu Valea Chirilului
 Parcaj mic (+10) în satul Slătioara la intersecție DJ 177E cu DC 31A
 Parcaj mic (+10) la Popasul intersecției DJ175A cu 175B
 Parcaj mic (pietruit) (+10) Stație Televiziune
 Parcaj minimal (pietruit) (+5) Cabană Pastorală și Salvamont
 Parcaj minimal (pietruit) (+5) Stație Meteo
 Parcaj minimal (pietruit) (+5) Stație Meteo

Puncte de belvedere

Platformă panoramică Fereastra Minei (+1.400 - perspectivă către nord, cu eventuală coborâre)
 Platformă panoramică Stația Meteo (+1.576 - perspectivă către sud)
 Platformă panoramică Piatra Stânei (+1.410 -perspectivă către nord, vest și sud)

Amenajări

Amenajarea unei zone de agrement în Valea Bistriței la vărsarea Chirilului care să cuprindă Parcaj.
 Amenajări peisagistice, Spații de agrement, Muzeu al Plutăritului, Camping.
 Amenajare Comunitară în satul Chiril la intersecției DJ 175B cu Valea Chirilului (pavilion, amfiteatru, podețe, izlaz-maidan comunal - agoră publică)
 Amenajarea Comunitară satul Slătioara la intersecție DJ 177E cu DC 31A (pavilion, amfiteatru, podețe, izlaz-maidan comunal - agoră publică)
 Amenajare Popas la intersecție DJ175A cu 175B
 Amenajarea intrărilor construcțiilor existente pe Platou
 Amenajarea intrării în Tunelul Minei
 Traseul tunelului (Mina Veche) - releveu, amenajare în condiții de siguranță
 Amenajări punctuale pe traseele de drumeție existente (refacerea marcajelor, indicatoare, panouri informative, bănci, mese, adăposturi, troițe)

Trasee noi

Traseu pietonal și de biciclete Pârâul Limpedeia - Movila cu Pietre (Fosta Mină)
 Traseu Salvamont - Intrarea Tunelului
 Inițierea unui traseu ecvestru de coamă având la capete 2 puncte-amenajări: Obcina Floreasca la vest și Pasul Prihodiște în est

Zona multifuncțională Piatra Stânei - Transrarău +1400

Reglementarea unei zone multifuncționale pe Platoul Pietrei Stânei sub Muncel cu acces din DJ175B.
 Zona va cuprinde un parcaj amplu (+60), amenajări peisagere, platformă panoramică, amenajări pentru evenimente publice (festivaluri, târguri, concursuri) , zonă de sport și agrement.

Reciclare-revalorificarea construcțiilor existente

Modernizarea construcțiilor existente (Stația Meteo, Cabana Pastorală și Stânele existente) prin actualizarea arhitecturii conform specificului local (Ghid O.A.R.) din materiale naturale și trimitere la Arealul Identitar Bucovina.

Amenajarea unor spații de primire și informare în cadrul construcțiilor existente.

Amenajarea unor spații pentru activități turistice, științifice și comerciale în cadrul construcțiilor existente (Salvamont, Cabane pastorale, Stații meteo, Stație T.V., stâne)

Inițierea-amenajarea unui Centru Montan care să administreze activitățile (turistice, sportive, de agrement, de cercetare, de mediu) desfășurate pe Masivul Rarău.

C.4 Indicații 3 - concept

În completarea studiului se
propun o serie de
imagini+logouri cu imaginile
caracteristice ale Masivului
ca model-punct de plecare a
unei strategii de comunicare
în spațiul public a Arealului
Montan Rarău.

